

Artykuł przeglądowy,
część teoretyczna w pracy magisterskiej i doktorskiej,
wstęp do artykułu naukowego – zadanie łatwe czy
trudne?

Anna Grzywacz

23.05.2019 Opole

Zagadnienia

Wybór czasopisma

Słowa kluczowe –pierwszy krok do sukcesu

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Finansowanie publikacji

Wybór czasopisma

Wybór czasopisma

Ważna decyzja, trudna decyzja

Wybór czasopisma jest decydujący

Uwaga na drapieżne czasopisma!

kto przeczyta nasz artykuł?

z jakim zainteresowaniem się spotka?

do jak wielkiej grupy docelowej w ogóle dotrzemy?

Oczywiście najlepiej byłoby publikować od początku w jak najlepszych miejscach.

?

Wybór czasopisma

Jakie powinno być najważniejsze kryterium, którym powinien kierować się autor wybierając czasopismo do publikowania?

Przede wszystkim trzeba myśleć o tym, **by publikacja dotarła do czytelników znających kontekst prowadzonych badań i aktualny stan wiedzy oraz zrozumieją wykonaną pracę i będą w stanie ją docenić.**

Jak będzie to wyglądać w perspektywie nowej ustawy o uczelniach i zmiany w systemie oceniania (z jednostki na dyscyplinę)? Jedną z zmian to stworzenie nowego wykazu czasopism punktowanych oraz inna ocena badaczy w ramach ewaluacji. **Naukowiec będzie zgłaszał tylko 4 najlepsze osiągnięcia z 4 lat.** zu.p.lodz.pl

Wybór czasopisma

Nowy wykaz – nowy system punktowania

Na razie wiemy, że w nowym wykazie znajdą się czasopisma indeksowane w międzynarodowych bazach naukowych - w bazie Scopus (czasopisma aktywne) i Web of Science - Core Collection oraz materiały konferencyjne w bazie DBLP Computer Science Bibliography. Punktowane będzie też co najmniej 500 czasopism dofinansowanych w ramach programu Wsparcie dla czasopism naukowych. W programie tym złożono 1026 wniosków.

Według komunikatu MNiSW minimalna liczba czasopism publikujących artykuły w poszczególnych dziedzinach nauk wyniesie (w nawiasie liczba wniosków):

- nauki humanistyczne – 150 (350),
- nauki społeczne – 120 (458),
- nauki inżynierjno-techniczne – 30 (74),
- nauki medyczne i o zdrowiu - 30 (64),
- nauki ścisłe i przyrodnicze – 30 (31),
- nauki rolnicze - 30 (25),
- nauki teologiczne – 5 (23).

Uwzględnione zostaną też artykuły naukowe niezamieszczonych w wykazie czasopism. Regulator uwzględnił też monografie naukowe, wydane przez wydawnictwa ujęte w „wykazie wydawców”. Wykaz ten to novum, ma pojawić się na początku 2019 roku. Oceniane będą też monografie naukowe wydane przez wydawnictwa nieuwzględnione w „wykazie wydawców”.

To, jak nowy system punktowania sprawdzi się w praktyce, pokażą najbliższe miesiące i lata. Oczywiście nie jest on bez wad i niesie wiele kwestii, z którymi będą musiały uporać się uczelnie i resort nauki.

Wybór czasopisma

Ocena czasopisma naukowego

Jest szereg kryteriów, które należałoby wziąć pod uwagę: **cel i zakres tematyczny czasopisma, rodzaj przyjmowanych artykułów, reputacja, proces recenzji, częstotliwość i regularność ukazywania się, zasięg, dostęp on-line do treści oraz indeksowanie czasopisma w profesjonalnych bazach.**

Oceniając czasopismo naukowe nie uniknie się weryfikacji wskaźników. Najpopularniejsze wskaźniki bibliometryczne to CiteScore, SJR, SNIP, a także procent artykułów przeglądowych, procent artykułów niecytowanych, **liczba cytowań oraz Impact Factor.**

Złota zasada jest taka, by zawsze korzystać ze wskaźników jakościowych i ze wskaźników ilościowych - w tym przypadku więcej niż z jednego wskaźnika i nigdy z danych dla jednego roku.

Wybór czasopisma

Impact Factor miarą sukcesu?

Zmiany co roku

Kto da więcej?

Czy warto mierzyć wysoko?

wskaźnik ten miał być **narzędziem dla bibliotekarzy**, ułatwiającym im dokonywanie wyboru czasopism do uwzględnienia w bazach Current Contents i Science Citation Index, a nie miarą naukowej wartości publikowanych w nich artykułów.

Wybór czasopisma

Czasopisma drapieżne

Niemieckie badania wykazały, że ponad 5000 niemieckich naukowców opublikowało co najmniej jedną pracę w drapieżnym czasopiśmie (drukowanym lub online) lub materiały konferencyjne u drapieżnego wydawcy. **Mimo że same teksty mogłyby być wartościowe dla nauki, to ich pojawienie się w tytułach uznawanych za drapieżne już na wstępie degraduje ich wartość.** Niestety, uniemożliwia to późniejszą publikację w wiarygodnym czasopiśmie, bowiem jednym z wymagań jest dostarczenie tekstu, który nie był jeszcze opublikowany. Rynek czasopism drapieżnych oceniany jest na ok. 74 mln dolarów rocznie.

Katalog drapieżnych czasopism od wielu lat prowadzi Jeffrey Beall na swoim blogu ScholarlyOA. Jednak z powodu gróźb i pozwów usunął wszystkie listy drapieżnych czasopism – na szczęście ich kopie można znaleźć gdzieś w sieci. **Można też skorzystać z checklisty na stronie <https://thinkchecksubmit.org/> lub z narzędzi typu journal finder, na przykład Elsevier Journal Finder (<http://journalfinder.elsevier.com/>), SJFinder <http://www.sjfinder.com/>, Springer Journal Suggestor (<http://journalsuggester.springer.com/>) lub Wiley Journal Finder (<https://journalfinder.wiley.com/>).**

Wybór czasopisma

*jeśli przyjęli cię za pierwszym razem, to znaczy, że
za nisko celowałeś!*

Dobre wyniki, dobry tekst!

Gdzie?

Zasada:

Think. Check. Submit.

Wybór czasopisma

Po pierwsze: pomyśl (THINK)

Czy wysyłasz swój artykuł do zaufanego czasopisma?

Czy jest to odpowiednie czasopismo dla twojego tekstu?

Pamiętaj:

- ✓ Publikuje się coraz więcej tekstów.
- ✓ Każdego tygodnia powstają nowe czasopisma (nawet w Polsce).
- ✓ Wydawcy również popełniają nadużycia i oszustwa.
- ✓ Trudno jest znaleźć aktualne wskazówki, które mogą pomóc ci wybrać miejsce publikacji.

Jak zatem możesz być pewny, że czasopismo, które rozważasz, jest odpowiednie dla twojego tekstu?

Wybór czasopisma

Po drugie: sprawdź (CHECK)

Posłuż się poniższą listą, aby sprawdzić, czy wybrane przez Ciebie czasopismo jest zaufane.

- ✓ Czy ty lub twoi koledzy znają to czasopismo?
- ✓ Czy kiedykolwiek czytałeś artykuł z tego czasopisma?
- ✓ Czy łatwo jest znaleźć najnowsze artykuły z tego czasopisma?
- ✓ **Czy możesz łatwo zidentyfikować i skontaktować się z wydawcą?**
- ✓ Czy nazwa wydawcy jest wprost wskazana na stronie czasopisma?
- ✓ Czy możesz się skontaktować z wydawcą telefonicznie, emailowo, za pośrednictwem poczty?
- ✓ **Czy czasopismo wprost wskazuje, jaki typ recenzowania stosuje?**
- ✓ **Czy czasopismo jest indeksowane w bazach, z których korzystasz?**

Wybór czasopisma

Po drugie: sprawdź (CHECK)

Posłuż się poniższą listą, aby sprawdzić, czy wybrane przez Ciebie czasopismo jest zaufane.

- ✓ Czy jest jasno wskazane, jaka opłata będzie pobrana?
- ✓ Czy czasopismo wyjaśnia, dlaczego pobiera opłatę i w jaki sposób będzie ona pobrana?
- ✓ **Czy znasz członków rady redakcyjnej?**
- ✓ Czy kiedykolwiek słyszałeś o członkach rady?
- ✓ Czy członkowie rady redakcyjnej wspominają o tym czasopiśmie na swoich stronach domowych?
- ✓ **Czy wydawca jest członkiem uznanego podmiotu?**
- ✓ Czy czasopismo jest umiejscowione na jednej z platform [INASP Journals Online](#)? (dla czasopism publikowanych w Bangladeszu, Nepalu, Sri Lance, Ameryce Centralnej i Mongolii) lub w [African Journals Online](#) (AJOL, dla czasopism afrykańskich)?
- ✓ Czy wydawca jest członkiem innego stowarzyszenia branżowego?

Wybór czasopisma

Po trzecie: wyślij (SUBMIT)

Profesjonalna obsługa

Artykuł indeksowany i łatwy do znalezienia

Uwaga!

Trudny proces

Słowa kluczowe – pierwszy krok
do sukcesu

Słowa kluczowe – pierwszy krok do sukcesu

Słowa kluczowe **tworzą charakterystykę wyszukiwawczą dokumentu**, wyrażoną w języku słów kluczowych - języku informacyjnym, którego słownik składa się z quasi-naturalnych elementarnych jednostek leksykalnych nazywanych słowami kluczowymi, a gramatyka ma charakter szyku dowolnego.

Słowa kluczowe to wyrazy lub wyrażenia wybrane z tytułu, tekstu dokumentu lub spoza tekstu, (np. ze słownika słów kluczowych) charakteryzujące jego treść.

Słowa kluczowe – pierwszy krok do sukcesu

Keywords

Ile słów kluczowych:

- Większość czasopism wymaga od 5 do 12 słów kluczowych.
- Czasami trzeba wybrać słowa kluczowe z listy czasopisma.
- Słowo kluczowe może składać się z wielu elementów np. „społeczeństwo obywatelskie”.
- Słowa kluczowe muszą zawierać **wszystkie** istotne terminy z **tytułu** i **abstraktu**.
- Najlepsze słowa kluczowe składają się z 1-3 wyrazów (**więcej to już opis**).

Prawa autorskie,
odpowiedzialność kierownika
jednostki

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Kto za to wszystko odpowiada?

Przy zamieszczaniu czegokolwiek w internecie musimy wiedzieć jedno: każdy ponosi odpowiedzialność za to, jakie pliki zamieszcza i czy jest to zgodne z prawem.

Ja i nikt inny. Praktycznie bez wyjątków. Serwisy, na których zamieszczę artykuł, nie sprawdzą czy jest on zamieszczony legalnie i nie usuną go (o ile nikt nie zgłosi go jako łamiącego prawa autorskie).

Co w takim razie możesz robić ze swoimi publikacjami?

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Przed publikacją – Sherpa/Romeo

Przede wszystkim, zastanów się już wybierając czasopismo, do którego chcesz wysłać artykuł. Sprawdź, jakie są w nim możliwości późniejszego publikowania artykułu w internetowych repozytoriach.

Nierzadko umożliwienie innym wolnego dostępu do Twojej pracy będzie miało wpływ na liczbę osób, które ją przeczytają. Nie wszystkie uczelnie zapewniają swoim pracownikom czy studentom dostęp do wszystkich czasopism, a tym bardziej materiałów konferencyjnych.

Dobłą stroną, umożliwiającą przegląd większości czasopism, jest serwis [Sherpa/Romeo](#).

Romeo pozwala wyszukiwać czasopisma po tytule, numerze ISSN lub przeglądać listy wg wydawnictwa. Dla wybranego czasopisma **dostaniesz tabelę z informacjami o tym, jaką wersję i gdzie możesz opublikować.**

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Potrzebujemy wyjaśnienia trzech pojęć:

pre-print – wersja autorska, przed poprawkami recenzentów i przed jakimkolwiek kontaktem z wydawnictwem

post-print – ostateczna wersja artykułu zaakceptowana do publikacji przez czasopismo, ale bez formatowania

publisher's version – wersja artykułu w pdf, dokładnie taka sama, jak opublikowana w czasopiśmie, również pod względem wizualnym.

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

ResearchGate & Academia.edu

- możemy zamieszczać tylko to, do czego mamy prawa (dotyczy to nie tylko artykułów naukowych, ale też np. raportów z badań czy ich wyników), oraz
- zwalniamy portal z jakiegokolwiek odpowiedzialności za zamieszczone materiały.
- Na portalu Academia.edu w [Copyright Policy](#) zostaniemy również pouczeni, że możemy publikować tylko te materiały, dla których nie przenieśliśmy praw na kogoś innego, np. wydawcę.

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Materiały konferencyjne

Tutaj sprawa jest prostsza – w większości przypadków artykuł publikowany w materiałach konferencyjnych można umieścić również na swoim profilu na RG czy Akademii, zasada jest ta sama: o ile nie popisałeś z wydawcą umowy zabraniającej takiej publikacji.

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Social media

Gdzie jeszcze można zamieszczać informacje o opublikowanym artykule i czy to ma sens?

W niektórych dziedzinach nauki całkiem nieźle działające społeczności istnieją na Twitterze, i wrzucając news o swojej publikacji można dotrzeć do sporej grupy potencjalnie zainteresowanych.

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Oszustwa publikacyjne

Autorzy publikacji naukowych coraz częściej padają ofiarą oszustw ze strony tzw. **drapieżnych wydawnictw** (*predatory publishers*). Wydawnictwa te wyłudniają teksty naukowe, dodatkowo żądając opłat za ich opublikowanie. Nieuczciwi wydawcy nie poddają artykułów procedurom recenzyjnym, istnieje również ryzyko opublikowania przez nich pracy, stanowiącej plagiat. W sposób agresywny pozyskują publikacje oraz przedstawicieli do rad redakcyjnych. Publikowane przez nie tzw. **oszukańcze / fałszywe czasopisma** (*hijacked journals*) podrabiają oficjalne strony rzetelnych czasopism naukowych, wykorzystują ich tytuł, stopkę wydawniczą, identyfikator DOI, ISSN, czy też skład redakcji.

W 2013 r. recenzowane czasopismo naukowe *Experimental & Clinical Cardiology* (posiadające Impact Factor), wydawane przez siedemnaście lat przez kanadyjską Pulsus Group, wykupiło wydawnictwo Cardiology Academic Press. Nowy dysponent tytułu czasopisma przez prawie dwa lata publikował online licznie przysyłane manuskrypty, **nie poddając ich jakiegokolwiek recenzji**. Obecnie strona czasopisma wraz z umieszczonymi artykułami zniknęła, a strona fikcyjnego wydawnictwa jest pusta.

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Naruszenia praw autorskich - Plagiat

- świadome przywłaszczenie cudzego utworu (całości lub fragmentów) i wydanie go pod własnym nazwiskiem;
- korzystanie bez zezwolenia z rezultatów cudzego wysiłku twórczego;
- zatajenie źródła i twórcy całego/fragmentu utworu, przedstawienie go jako swojego.

Plagiat narusza nie tylko autorskie prawa osobiste, ale także majątkowe – może grozić odpowiedzialnością karną i cywilną. Zgodnie z **art. 115 ust. 1 prawa autorskiego**:

- *kto przywłaszcza sobie autorstwo albo wprowadza w błąd, co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.*
- Plagiaty niestanowiące naruszenia prawa autorskiego mogą również wiązać się z odpowiedzialnością prawną, ale podstawą tej odpowiedzialności nie będzie prawo autorskie, lecz kodeks cywilny (dot. np. naruszenia cudzych dóbr osobistych).

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Naruszenia praw autorskich - Autoplgiat

- twórca włącza do utworu bez odpowiednich oznaczeń (choćby przypisów) fragmenty innych własnych prac;
- własny tekst naukowy publikowany jest nie w jednym, ale w kilku czasopismach;
- nie stanowi naruszenia autorskich praw osobistych, ale może naruszać prawa majątkowe (dot. kopiowania tekstu z artykułu, do którego prawa zostały przeniesione na wydawcę);
- autoplgiat narusza zasady naukowej rzetelności, co w przypadku pracowników naukowych może skutkować odpowiedzialnością dyscyplinarną.

Prawa autorskie, odpowiedzialność kierownika jednostki

Inne rodzaje naruszenia praw autorskich

- ***Ghostwriting*** – pomijanie nazwiska autora tekstu naukowego, który wniósł istotny wkład w jego powstanie i ostateczne opublikowanie tekstu pod nazwiskiem osoby, która go zleciła;
- ***Ghost authorship*** – pomijanie na liście autorów nazwiska osoby, która włożyła wysiłek w prowadzenie badań i opracowanie publikacji (częściej dotyczy studentów i doktorantów);
- ***Honorary authorship / guest authorship*** – umieszczanie na liście autorów osób nie uczestniczących w pracach badawczych i publikacyjnych (często dotyczy osób pełniących funkcje kierownicze).

„Ocenianie dorobku naukowego na podstawie liczby publikacji, zwłaszcza w dziedzinach tego rodzaju co medycyna, łączących w sobie cechy dyscypliny naukowej i praktycznego zawodu, nie zawsze daje korzystne rezultaty. Pogoń za publikacjami powoduje ich zbędne mnożenie, a także zjawisko, które G.A. Boutry określił słowami: „(...) **liczbę prac ogłoszonych przez ogół badaczy określa nie to, co mają oni nowego i pożytecznego do powiedzenia, lecz to raczej, że muszą opublikować coś (nie mam śmiałości powiedzieć cokolwiek) w regularnych odstępach czasu**”. Powoduje też zjawisko dopisywania, czy dopisywania się do prac, w których się nie uczestniczyło, bądź w których udział ten nie miał charakteru twórczego. Zdarza się, że posiadający życzliwych i niezazdrosnych o sukcesy naukowe kolegów o tym, że zostali współautorami jakiejś pracy, dowiadują się już po jej opublikowaniu. Oczywiście, przychodzi czas oczekiwania rewanżu i tak rośnie dorobek naukowy stanowiący później podstawę dalszych awansów. Zdaję sobie sprawę, że nie zawsze świadczy to o świadomym naruszaniu zasad etycznych przez sprawców takich praktyk. Często jest rozumiane jako przejaw koleżeńskości i wymuszone systemem ocen, które najłatwiej wyrażać w liczbach. Niemniej jest to naruszenie zasad dobrych obyczajów w publikacjach naukowych i zasad etycznych naszego podwójnego zawodu – lekarza i nauczyciela. Warto przypomnieć fragment niedawno publikowanych na łamach Biuletynu „Dobrych obyczajów w nauce”: „2.2. Pracownik nauki dba o to, aby uznanie za osiągnięcia naukowe przypadło temu, komu uznanie to rzeczywiście się należy. (...) 2.8. Pracownik nauki nie mnoży publikacji naukowych w celu upozorowanego wzbogacenia swego dorobku”. Naruszenie prawa autorskiego to jednak nie tylko naruszenie dobrych obyczajów, ale także czyn karalny, który może oznaczać zakończenie kariery naukowej niezależnie od dotychczasowych osiągnięć.”

prof. Dr hab. Tadeusz Brzeziński

Finansowanie publikacji

Finansowanie publikacji

Otwarty dostęp do publikacji naukowych

Powszechny i bezpłatny dostęp do aktualnej wiedzy stanowi jeden z fundamentów funkcjonowania i rozwoju demokratycznego społeczeństwa. Koncepcja otwartego dostępu (**Open Access**) dotyczy udostępniania w postaci cyfrowej w Internecie publikacji naukowych i wyników badań finansowanych ze środków publicznych w celu umożliwienia bezpłatnego ich wykorzystania przez naukowców, studentów, przedsiębiorców i całe społeczeństwo.

Otwarta nauka jest pojęciem szerszym – obejmuje oprócz dostępu do recenzowanych publikacji czy danych badawczych, także postulaty nauki obywatelskiej (Citizen Science), w tym: otwierania laboratoriów m.in. dla uczniów, włączania nienaukowców (np. wolontariuszy) w projekty badawcze i większego zaangażowania naukowców w działania na rzecz informowania społeczeństwa o badaniach naukowych. Rolę otwartej nauki podkreślono m.in. w Konkluzjach Rady UE z 27 maja 2016 r. Przejście na system otwartej nauki oraz w dokumencie Amsterdam Call for Action on Open Science.

Otwarty dostęp w praktyce jest realizowany zwykle za pośrednictwem tzw. drogi zielonej (udostępnianie artykułów w bezpłatnych repozytoriach) lub tzw. drogi złotej (publikowanie artykułów w otwartych czasopismach, co zwykle wiąże się z koniecznością pokrycia przez autora kosztów redakcyjnych).

Finansowanie publikacji

Otwarty dostęp do publikacji naukowych i otwarta nauka zyskują coraz większe znaczenie w kontekście polityki naukowej na świecie. Polityki otwartego dostępu (*open mandate*) przyjęło wiele wiodących uniwersytetów, instytucji badawczych oraz podmiotów finansujących badania naukowe.

Otwarty dostęp jest obowiązkowym wymogiem w europejskim programie **Horyzont 2020 finansowanym przez UE.**

W coraz większym stopniu otwierane i współdzielone są również dane badawcze. Główne korzyści modelu otwartego dostępu dla społeczeństwa to m.in.: lepszy obieg cyfrowych treści naukowych (publikacje, dane badawcze), podnoszenie jakości badań (przeciwdziałanie plagiatom poprzez kontrolę ze strony środowiska naukowego), promocja nauki w społeczeństwie, efektywniejsze wydatkowanie środków publicznych.

Finansowanie publikacji

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyjęło w dn. 23 października 2015 r. politykę otwartego dostępu zawartą w dokumencie pt. ***Kierunki rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce***. Dokument ma charakter zaleceń dotyczących wprowadzania otwartego dostępu przez podmioty finansujące badania (NCN, NCBR, MNiSW), jednostki naukowe, uczelnie oraz wydawców, w tym wydawców czasopism naukowych.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Finansowanie publikacji

Najważniejsze **rekomendacje** zawarte w *Kierunkach rozwoju otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych w Polsce* są następujące:

- Opracowanie i przyjęcie przez poszczególne uczelnie, instytuty badawcze i instytuty PAN oraz przez NCN i NCBR własnych instytucjonalnych polityk w zakresie otwartego dostępu (OD), które będą określać zasady publikowania w OD wyników badań (głównie dotyczy to artykułów w recenzowanych czasopismach, ale także np. recenzowanych materiałów konferencyjnych, ewentualnie danych badawczych).
- Wyznaczenie przez kierowników jednostek naukowych i uczelni pełnomocników ds. OD.
- Przechodzenie czasopism naukowych do modeli otwartych.
- Udostępnianie rozpraw doktorskich w otwartych repozytoriach.
- Monitorowanie i raportowanie do MNiSW postępów we wdrażaniu OD, w tym systematyczne analizowanie liczby publikacji powstających w danej jednostce naukowej lub uczelni w celu określenia proporcji publikacji w OD w stosunku do wszystkich publikacji.
- Organizowanie szkoleń w zakresie OD dla wszystkich pracowników naukowych i doktorantów danej jednostki naukowej lub uczelni.
- Uwzględnienie doświadczeń i potencjału bibliotek naukowych, które często koordynują proces redakcji i deponowania publikacji naukowych w repozytoriach.

Finansowanie publikacji

Zgodnie z rekomendacjami zawartymi w *Kierunkach rozwoju otwartego dostępu* MNiSW zorganizowało w 2015 i 2016 r. kilka szkoleń i warsztatów dla jednostek naukowych i uczelni na temat otwartego dostępu oraz tworzenia polityk otwartego dostępu.

Ze względu na rosnące znaczenie wiedzy, nauki i danych dla rozwoju społeczeństwa i gospodarki niezbędna jest kontynuacja i intensyfikacja działań w zakresie otwartego dostępu prowadzonych przez MNiSW, agencje finansujące badania, a także uczelnie i jednostki naukowe oraz wszystkich naukowców, którzy realizują projekty badawcze, gromadzą dane badawcze i publikują artykuły naukowe dzięki finansowaniu ze środków publicznych. **Pierwszym krokiem w kierunku określenia zasad otwartego dostępu powinno być przyjęcie przez każdą jednostkę naukową i uczelnię własnej instytucjonalnej polityki otwartego dostępu.** W celu wsparcia działań związanych z otwartym dostępem Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego udostępnia na swoich stronach internetowych materiały i publikacje dotyczące OD, w tym również przykładowy wzór instytucjonalnej polityki otwartego dostępu, który może być wykorzystany i dostosowany do własnych potrzeb przez jednostki naukowe i uczelnie.

Finansowanie publikacji

Źródła finansowania badań i publikacji naukowych:

badania podstawowe – Narodowe Centrum Nauki,

badania strategiczne i rozwojowe wspierające innowacje – Narodowe Centrum Badań i Rozwoju,

badania w ramach programów ogłaszanych przez MNiSW,

badania w ramach programów UE – programy finansowane ze środków UE,

badania zgodne z ramowymi programami UE – programy ramowe finansowane ze środków UE,

badania w ramach programów Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej,

badania zgodne ze Statutem i Strategią uczelni,

inne, np. konkursy i stypendia MNiSW dla młodych naukowców.

Finansowanie publikacji

Program Springer Open Choice/Open Access umożliwia publikowanie artykułów w czasopismach naukowych w modelu Open Access. Artykuły podlegają takiemu samemu, jak w tradycyjnym modelu publikacji procesowi recenzji i korekty, a po przyjęciu do publikacji stają się dostępne w wersji elektronicznej dla wszystkich użytkowników Internetu. Koszty publikacji przenoszone są na instytucje finansujące badania naukowe.

Autorzy, którzy publikują w modelu swobodnego dostępu zachowują prawa autorskie, w tym prawo do upowszechniania swojego dzieła zgodnie z licencją Creative Commons Attribution (CC BY). Ostateczna elektroniczna wersja opublikowanego artykułu jest udostępniana przez wydawcę, jednocześnie może być archiwizowana i udostępniana w repozytoriach instytucji, w której afiliowany jest autor, lub która finansuje Open Access

Finansowanie publikacji

Strategie publikacji

1. Współautor z uczelni o rozpoznawanej afiliacji
2. Konferencja zagraniczna z możliwością opublikowania artykułu w wydaniu specjalnym czasopisma z listy A
3. Kilka konferencji z tym samym badaniem – korekta artykułu po każdej konferencji (czasami na konferencji przydzielany jest dyskutant do konkretnego artykułu). Publikacja w czasopiśmie niezależnym od konferencji – w Acknowledgements dziękujemy uczestnikom konferencji i dyskutantom. Dobrze, jeśli dyskutował z nami autorytet z danej dziedziny, albo edytor docelowego czasopisma.
4. Przeprowadzenie badań (atut: ze współautorem specjalizującym się w innej tematyce), prezentacja na seminariach na uczelni/uczelniach, napisanie artykułu, wysłanie do wybranego czasopisma.

Finansowanie publikacji

Sposób płatności

- Przelew (rzadko)
- Karta kredytowa (obecnie na UEP- pre-paidowa)
- Przez formularz – najczęściej
- List uprawniający do pobrania środków z karty – np. *Review of derivative research*

Finansowanie publikacji

Na co należy uważać

Rezerwacja środków na karcie uczelnianej – z „górką”

- Zmiany kursowe;
- Czasem – VAT, np. Elsevier (po kilku tygodniach następuje zwrot VATu, ale w międzyczasie może zmienić się kurs i/lub miesiąc rozliczeniowy).

Finansowanie publikacji

Koszty korekty językowej

- Szkoły językowe,
- Biura tłumaczeń,
- Korektorzy współpracujący z czasopismem (np. Springer, Elsevier)

Finansowanie publikacji

Czas to pieniądz!

– od zgłoszenia artykułu do czasopisma

- Od momentu zgłoszenia artykułu do selekcji przez redakcję: nawet do **2 miesięcy**;
- Czas na recenzję – **około pół roku**
(w płatnych czasopismach zwykle krócej, ok. 2 miesięcy);
- Czas na korektę – ok. miesiąca (można wynegocjować dłuższy okres)
- Ponowne rozpatrzenie przez recenzenta: ok. 2 miesięcy
- Publikacja – w trybie „online first” – ok. 2 tygodni; jeśli nie ma takiej opcji – zależnie od kolejki

Finansowanie publikacji

Łączny czas

- Wariant optymistyczny – pół roku

(od wysłania do czasopisma do decyzji o publikacji)

- Wariant realny – około roku przy akceptacji w pierwszym czasopiśmie, ok. 2 lat jeśli w kilku kolejnych artykuł zostanie odrzucony

- **Pesymistyczny – kilka lat**

- Wniosek: stawianie na same czasopisma z listy A jest dość ryzykowne przy obowiązującym trybie oceny pracowników.

Finansowanie publikacji

Czasopisma – płatne, czy bezpłatne?

	Płatne	Bezpłatne
Koszt	Submission fee przepada, jeśli artykuł zostanie odrzucony już na wstępie	Tylko korekta językowa
Szansa na otrzymanie recenzji	Wyższa – zwykle otrzymują mniej artykułów	Niższa ze względu na dużą liczbę zgłoszeń
Czas recenzji	Zwykle krótszy niż w bezpłatnych	Zwykle dłuższy

Finansowanie publikacji

Zagrożenia

- Nie wiemy, które czasopismo pozostanie na liście A w przyszłym roku;
- Nie wiemy, jak zmieni się punktacja czasopisma;
- Długi czas oczekiwania = długi okres „bez dorobku”;
- Długi czas oczekiwania = dezaktualizacja danych i problemu badawczego.

Finansowanie publikacji

Pułapki

- Czasopisma o podobnie brzmiących tytułach – najlepiej sprawdzać po ISBN/ISSN z listą Ministerialną (dodatkowo: czy wartość wskaźnika IF jest taka sama na stronie czasopisma i w bazach prowadzonych przez koncern wydawniczy Thomson Reuters?)
- Zawłaszczanie tożsamości czasopism prawdziwych, które nie mają swojej strony www (np. *Wulfenia*, *Bothalia*, *Archives des Science*, *Sylwan*)
- Wprowadzanie w błąd na temat renomy czasopisma - informacje o "Unofficial Impact Factor", "Prognostic IF", "Real IF", "Journal IF"
- Reguła: czasopisma z listy A nie „napraszają się” o publikacje – raczej mają za dużo zgłoszeń niż za mało i nie oferują szybkiej publikacji

Dziękuję za uwagę